

Четвъртък, 14 март 2019 г.

P8_TA(2019)0215

Европейски режим за санкциониране на нарушенията на правата на човека

Резолюция на Европейския парламент от 14 март 2019 г. относно европейски режим на санкции за нарушения на правата на човека (2019/2580(RSP))

(2021/С 23/18)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции, в които призовава за механизъм на ЕС за налагане на целенасочени санкции срещу физически лица, замесени в тежки нарушения на правата на човека, включително тези от 16 декември 2010 г. относно годишния доклад за 2009 г. относно правата на човека по света и политиката на Европейския съюз в тази област ⁽¹⁾ и от 11 март 2014 г. относно премахването на изтезанията в световен мащаб ⁽²⁾,
- като взе предвид своите предходни резолюции по член 135, в които се призовава за налагане на целенасочени санкции срещу лица, участвали в сериозни нарушения на правата на човека, включително тези от 19 януари 2017 г. относно положението в Бурунди ⁽³⁾, от 5 юли 2018 г. относно Бурунди ⁽⁴⁾, от 18 май 2017 г. относно Южен Судан ⁽⁵⁾, от 14 юни 2017 г. относно положението в Демократична република Конго ⁽⁶⁾, от 18 януари 2018 г. относно Демократична република Конго ⁽⁷⁾, от 14 септември 2017 г. относно Габон: репресии срещу опозицията ⁽⁸⁾, от 5 октомври 2017 г. относно положението на Малдивите ⁽⁹⁾, от 5 октомври 2017 г. относно положението на ръководителите на татарската общност в Крим Ахтем Чийгъзов, Илми Умеров и на журналиста Микола Семена ⁽¹⁰⁾, от 30 ноември 2017 г. ⁽¹¹⁾ и от 4 октомври 2018 г. ⁽¹²⁾ относно положението в Йемен, от 14 декември 2017 г. относно Камбоджа: по-специално разпускането на Камбоджанската партия за национално спасение ⁽¹³⁾, от 14 декември 2017 г. относно положението на хората от общността рохингия ⁽¹⁴⁾, от 15 март 2018 г. относно положението в Сирия ⁽¹⁵⁾, от 25 октомври 2018 г. относно положението във Венесуела ⁽¹⁶⁾, от 13 септември 2018 г. относно Мианмар, по-специално на журналистите Ва Лоне и Киав Сое Оо ⁽¹⁷⁾, от 25 октомври 2018 г. относно положението в Азовско море ⁽¹⁸⁾, от 25 октомври 2018 г. относно убийството на журналиста Джамал Хашоуджи в консулството на Саудитска Арабия в Истанбул ⁽¹⁹⁾ и от 14 февруари 2019 г. относно положението в Чечения и случая на Оюб Титиев ⁽²⁰⁾,
- като взе предвид своята препоръка до Съвета от 2 април 2014 г. относно установяването на общи визови ограничения за руски длъжностни лица, замесени в случая със Сергей Магнитски ⁽²¹⁾;
- като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2018 г. относно годишния доклад относно правата на човека и демокрацията по света през 2017 г. и политиката на Европейския съюз в тази област ⁽²²⁾,

⁽¹⁾ ОВ С 169 Е, 15.6.2012 г., стр. 81.
⁽²⁾ ОВ С 378, 9.11.2017 г., стр. 52.
⁽³⁾ ОВ С 242, 10.7.2018 г., стр. 10.
⁽⁴⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0305.
⁽⁵⁾ ОВ С 307, 30.8.2018 г., стр. 92.
⁽⁶⁾ ОВ С 331, 18.9.2018 г., стр. 97.
⁽⁷⁾ ОВ С 458, 19.12.2018 г., стр. 52.
⁽⁸⁾ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 102.
⁽⁹⁾ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 90.
⁽¹⁰⁾ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 86.
⁽¹¹⁾ ОВ С 356, 4.10.2018 г., стр. 104.
⁽¹²⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0383.
⁽¹³⁾ ОВ С 369, 11.10.2018 г., стр. 76.
⁽¹⁴⁾ ОВ С 369, 11.10.2018 г., стр. 91.
⁽¹⁵⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0090.
⁽¹⁶⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0436.
⁽¹⁷⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0345.
⁽¹⁸⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0435.
⁽¹⁹⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0434.
⁽²⁰⁾ Приети текстове, P8_TA(2019)0115.
⁽²¹⁾ ОВ С 408, 30.11.2017 г., стр. 43.
⁽²²⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0515.

Четвъртък, 14 март 2019 г.

- като взе предвид своята резолюция от 13 септември 2017 г. относно корупцията и правата на човека в трети държави ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 март 2019 г. относно състоянието на политическите отношения между ЕС и Русия ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 4 февруари 2016 г. относно систематичното масово избиване на религиозните малцинства от страна на т. нар. „ИДИЛ/Даиш“ ⁽³⁾,
- като взе предвид глава 2 от дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС) относно приемането на санкции в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС),
- като взе предвид член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) относно приемането на санкции както срещу трети държави, така и срещу физически лица, групи и недържавни образувания,
- като взе предвид Декларация № 25 от Договора от Лисабон относно необходимостта от гарантиране на правото на справедлив процес за лицата или субектите, засегнати от ограничителни мерки на ЕС или от мерките на ЕС в борбата срещу тероризма,
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и протоколите към нея,
- като взе предвид стратегическата рамка и плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2015—2019 г.,
- като взе предвид изявлението по повод на Речта за състоянието на Съюза, направено от председателя на Комисията Жан-Клод Юнкер на 12 септември 2018 г., в което се предлага държавите членки да се възползват от съществуващите правила на ЕС, за да се премине от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство в някои области на ОВППС на ЕС, като например да се реагира колективно по отношение на нарушения на правата на човека и да се прилагат ефективни санкции,
- като взе предвид изявлението на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) от 10 декември 2018 г. след Съвета на ЕС по външни работи,
- като взе предвид резолюцията на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 22 януари 2019 г. относно случая със Сергей Магнитски и след него — борба с безнаказаността чрез целенасочени санкции,
- като взе предвид своето проучване от април 2018 г., озаглавено „Целенасочени санкции срещу лица въз основа на тежки нарушения на правата на човека — въздействие, тенденции и перспективи на равнище ЕС“,
- като взе предвид предложението от 14 ноември 2018 г. за Европейска комисия за забрана на влизането във връзка с нарушения на правата на човека,
- като взе предвид срещата от 20 ноември 2018 г. в Нидерландия относно Глобален режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека,
- като взе предвид член 123, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

⁽¹⁾ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 82.

⁽²⁾ Приети текстове, P8_TA(2019)0157.

⁽³⁾ ОВ С 35, 31.1.2018 г., стр. 77.

Четвъртък, 14 март 2019 г.

- А. като има предвид, че съгласно член 21 от ДЕС действията на Съюза на международната сцена трябва да се ръководят от демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, зачитането на човешкото достойнство, принципите на равенство и солидарност и зачитането на принципите на Устава на Организацията на обединените нации и на международното право;
- Б. като има предвид, че ЕС се ангажира да прилага систематично санкциите, определени от Съвета за сигурност на ООН съгласно Глава VII от Хартата на ООН и в същото време налага самостоятелно санкции при липса на мандат на Съвета за сигурност на ООН, в случаите, в които Съветът за сигурност на ООН не е упълномощен да предприема действия или е възпрепятстван да го направи поради липсата на съгласие сред членовете му;
- В. като има предвид, че санкциите на ЕС (известни също като ограничителни мерки) през последните две десетилетия се превърнаха в неразделна част от набора от инструменти на външните отношения на ЕС, с над 40 различни ограничителни мерки, приложени понастоящем срещу 34 държави; като има предвид, че по оценки около две трети от специфичните за конкретни държави санкции са наложени в подкрепа на цели, свързани с правата на човека и демокрацията;
- Г. като има предвид, че санкциите срещу индивидуални лица са предназначени за свеждане до минимум на неблагоприятните последици за онези, които не носят отговорност за политиките или действията, довели до тяхното приемане, по-специално за местното цивилно население и законните дейности във или със засегнатата държава; като има предвид, че те засягат непосредствено лица, които носят отговорност за нарушения, и служат като средство за възпиране;
- Д. като има предвид, че всички приети от ЕС санкции са в пълно съответствие със задълженията, произтичащи от международното право, включително онези, които се отнасят до правата на човека и основните свободи; като има предвид, че санкциите следва редовно да се преразглеждат, за да се гарантира, че допринасят за постигането на заявените им цели;
- Е. като има предвид, че в допълнение към специфичните за конкретните държави санкции, които имат за цел да доведат до промени в поведението на държавите, ЕС наскоро въведе ограничителни мерки срещу разпространението и използването на химически оръжия и кибератаки, както и конкретни мерки за борба с тероризма;
- Ж. като има предвид, че съществуващите санкции на ЕС са насочени както към държавни, така и към недържавни образувания, като терористи и терористични групи;
- З. като има предвид, че през последните няколко месеца са налице многобройни случаи, в които европейски дружества или дори държави — членки на ЕС, са нарушили санкции на ЕС; като има предвид, че тези примери илюстрират необходимостта от допълнително изясняване на приложното поле и обхвата на санкциите, които понастоящем са в сила, както и от изясняване на степента, в която държавите и дружествата са отговорни да гарантират, че крайната употреба или местоназначението на техните стоки и услуги не са обхванати от санкции;
- И. като има предвид, че съответните органи на държавите — членки на ЕС носят отговорност за налагането на санкции, а решенията за тези мерки се вземат на европейско равнище;
- Й. като има предвид, че през 2016 г. Конгресът на САЩ прие т.нар. „Глобален закон „Магнитски“ като последващ етап след приемането на Закона от 2012 г. за отговорност за спазването на принципите на правовата държава по повод случая на Сергей Магнитски, чиято цел е да се санкционират лицата, отговорни за смъртта на Сергей Магнитски по време на предварително задържане в затвор в Русия, след подлагането му на нечовешки условия, умишлено пренебрегване и изтезания;
- К. като има предвид, че в Естония, Латвия, Литва, Обединеното кралство, Канада и САЩ са приети закони за режима на санкции в областта на правата на човека, а именно закони от типа „Магнитски“; като има предвид, че Парламентът многократно е призовавал за създаването на подобен режим на ЕС за санкции в областта на правата на човека, който би осигурил съгласуваност и ефикасност на индивидуалното блокиране на активи, забраните за издаване на визи и други санкции, наложени на физически лица и образувания от държавите членки и на равнището на ЕС;

Четвъртък, 14 март 2019 г.

- Л. като има предвид, че през ноември 2018 г. нидерландското правителство даде начало на обсъждане между държавите — членки на ЕС относно политическата възможност за режим на целенасочени санкции в областта на правата на човека на равнището на ЕС; като има предвид, че продължават предварителните обсъждания на равнището на работната група на Съвета;
1. решително осъжда всички нарушения на правата на човека по целия свят; призовава Съвета бързо да установи автономен, гъвкав и реактивен режим на санкциите, обхващащ целия ЕС, който би позволил предприемането на мерки срещу всяко лице, държавни и недържавни субекти и други образувания, които носят отговорност за или участват в тежки нарушения на правата на човека;
 2. подчертава, че режимът на санкции на ЕС за нарушения на правата на човека следва допълнително да надгражда предложенията от предходните резолюции, в които се призовава за механизъм за налагане на целенасочени санкции, действащ в целия ЕС; счита, че режимът на ЕС на санкции в областта на правата на човека, насочен към санкциониране на физически лица, замесени в злоупотреби с правата на човека в целия свят, следва символично да носи името на Сергей Магнитски; приветства факта, че подобно законодателство, насочено срещу лицата, които злоупотребяват с правата на човека по целия свят, е прието в няколко държави; подчертава необходимостта от трансатлантическо сътрудничество за търсенето на отговорност от нарушителите на правата на човека; насърчава другите държави да разработят подобни инструменти;
 3. твърдо вярва, че подобен режим е съществена част от съществуващите инструменти на ЕС в областта на правата на човека и външната политика, и че той би засилил ролята на ЕС като глобален фактор в областта на правата на човека, по-специално в борбата срещу безнаказаността, и от подкрепата на ЕС за жертвите на злоупотреби и за защитниците на правата на човека по целия свят;
 4. подчертава, че този режим следва да позволява налагането на ограничителни мерки, в частност блокиране на активи и налагане на забрани за влизане в ЕС срещу всяко лице или образувание, което носи отговорност за, участвало е или е подпомагало, финансирало или допринесло за планирането, насочването или извършването на тежки нарушения на правата на човека, както и на злоупотреби и действия на системна корупция във връзка с тежки нарушения на правата на човека; подчертава необходимостта от ясно дефиниране на обхвата на нарушенията, както и от установяване на подходящи правни средства за оспорване на списъка;
 5. изразява увереността си в положителното въздействие на този нов режим върху поведението на засегнатите физически лица и образувания, както и в неговия възпиращ ефект; във връзка с това подчертава необходимостта всички държави — членки на ЕС да тълкуват, разясняват и привеждат в изпълнение санкциите по един и същ съгласуван начин; настоятелно призовава държавите членки и Комисията да засилят сътрудничеството и обмена на информация и да създадат европейски механизъм за надзор и правоприлагане;
 6. приветства предложението, направено от председателя на Комисията, вече да не се прилага единодушието в процеса на вземане на решения на Съвета в областите на ОВППС, и настоятелно призовава Съвета да приеме този нов инструмент за налагане на санкции, така че решенията за налагане на санкции във връзка с правата на човека да може да се приемат с квалифицирано мнозинство в Съвета;
 7. подкрепя предварителните обсъждания на равнището на Съвета относно създаването на такъв инструмент за налагане на санкции; настоятелно призовава ЗП/ВП и нейните служби да възприемат конструктивен и проактивен подход за постигане на успешно приключване на тези дискусии преди края на настоящия парламентарен мандат и очаква от нея да докладва на Парламента; подчертава значението на контролната роля на Парламента по отношение на този бъдещ режим, по-специално по отношение на обхвата и определянето на критериите за включване в списъка, както и на възможностите за съдебна защита;
 8. призовава всички държави членки да гарантират, че както техните органи, така и дружествата и други участници, регистрирани на тяхна територия, спазват в пълна степен решенията на Съвета относно ограничителни мерки срещу лица и образувания, и по-специално относно блокирането на активи на включени в списъка физически лица и налагането на ограниченията за допускане на лица на тяхната територия поради нарушения на правата на човека; изразява загриженост относно неотдавнашните сведения за нарушения на тези решения и напомня на държавите членки за тяхното задължение съгласно международното право да гарантират задържането и наказателното преследване на лица, намиращи се на тяхната територия, които са заподозрени в извършването на характеризиращи се с жестокост престъпления;

Четвъртък, 14 март 2019 г.

9. подчертава, че засиленото сътрудничество и обмен на информация между тези органи, както и Европейският механизъм за правоприлагане са от съществено значение, за да се гарантира еднаквото прилагане и тълкуване на действащите ограничителни мерки на ЕС, и че европейските дружества могат да действат при условия на равнопоставеност;
10. настоява, че е важно бъдещият режим на ЕС за правата на човека да бъде съгласуван със и да допълва съществуващите политики на ЕС и съществуващите специфични за всяка държава и хоризонтални ограничителни мерки; в тази връзка настоява, че този нов режим на санкции не следва да заменя обхвата по отношение на правата на човека на настоящите специфични за отделните държави мерки; счита също така, че всеки бъдещ режим трябва да бъде изцяло допълващ и съвместим със съществуващата международна рамка относно санкциите, по-специално по отношение на Съвета за сигурност на ООН;
11. подчертава, че надеждността и законността на този режим са в зависимост от пълното съответствие с възможно най-високите стандарти по отношение на защитата и спазването на правата за справедлив процес на съответните лица или образувания; в тази връзка настоява, че решенията за включване в списъка и изключване от него на лица или образувания следва да се основават на ясни, прозрачни и отчетливи критерии и да бъдат пряко свързани с извършеното престъпление, за да се гарантира обстоен съдебен контрол; призовава за систематично включване на ясни и специфични критерии и методология за отмяна на санкциите и заличаване от списъка;
12. подчертава, че наказателното преследване на извършителите на тежки нарушения на правата на човека и на характеризиращи се с жестокост престъпления, провеждано от национални или международни юрисдикции, следва да остане основната цел на всички усилия, предприети от ЕС и неговите държави членки с цел борба с безнаказаността; припомня принципа на универсалната юрисдикция в това отношение; призовава Съвета да включи трансграничните нарушения в обхвата на този режим; подчертава необходимостта от координирано многостранно сътрудничество, за да се предотврати заобикаляне на санкциите;
13. призовава Комисията да предостави подходящи ресурси и експертен опит за прилагането и наблюдението на този режим, след като бъде въведен, както и да обърне специално внимание на публичното оповестяване на списъците както в ЕС, така и в засегнатите държави;
14. отчита неуморните усилия на активисти от гражданското общество в подкрепа на такъв режим; насърчава създаването на консултативен комитет на равнището на ЕС;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, правителствата и парламентите на държавите членки, генералния секретар на ООН, както и генералния секретар на Съвета на Европа.
-